

OBEČ KAMENIČNÁ
hlavná kontrolórka obce

Na zasadnutie OZ konaného dňa 22.10.2024

Názov správy:

Správa o kontrole všeobecne záväzných nariadení obce vydaných v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Predkladá:
JUDr. Ing. Gabriela Gönczölová
Hlavná kontrolórka

Materiál obsahuje:

Správu o kontrole všeobecne záväzných nariadení obce vydaných v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Dôvodová správa:

Kontrola bola vykonaná a správa bola vyhotovená v zmysle ustanovenia § 18f ods.1 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a v súlade s plánom kontrolnej činnosti na 1. polrok 2024. V zmysle tohto ustanovenia hlavný kontrolór predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí.

Návrh na uznesenie:

Obecné zastupiteľstvo Kameničná

Berie na vedomie

1. Správu o kontrole všeobecne záväzných nariadení obce vydaných v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

OBEC KAMENIČNÁ – Hlavná kontrolórka

Správa o kontrole všeobecne záväzných nariadení obce vydaných v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení na základe plánu kontrolnej činnosti na 1. polrok 2024

Kontrolované obdobie: rok 2024

Termín vykonania kontroly: október 2024.

Kontrolovaný subjekt: Obec Kameničná

Predmet kontroly: všeobecne záväzné nariadenia obce vydané v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Použitá legislatíva ku kontrole:

- Ústava SR č.460/1992 Zb..
- Zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení.
- Zákon č.153/2001 Z. z. o prokuratúre.

Kontrola bola vykonaná dohľadom všeobecne záväzných nariadení zverejnených na webovom sídle obce <https://sk.kameniczna.eu/vzn/>

Dôležitým oprávnením obce upravovať si podrobnosti v niektorých záležitostiach je vydávanie všeobecne záväzných nariadení (ďalej len „VZN“) v oblasti samosprávy, ako aj v oblasti preneseného výkonu štátnej správy. Prijat' VZN môže len obecné zastupiteľstvo.

VZN, ktoré môže obec vydávať sa členia na VZN vydávané:

1. v rámci výkonu samosprávnej pôsobnosti,
2. v rámci preneseného výkonu štátnej správy.

VZN v rámci výkonu samosprávnej pôsobnosti môže vydávať aj bez priameho zákonného splnomocnenia, avšak nesmie byť v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) v rozpore s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas NR SR a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Napr. VZN o podmienkach chovu, vodenia a držania psov, VZN o určení názvu ulíc a verejných priestranstiev a ďalšie.

V zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona o obecnom zriadení obec **vo veciach územnej samosprávy**

a) ustanoví nariadením:

1. Názvy ulíc a iných verejných priestranstiev, ako aj ich zmeny (§ 2b zákona o obecnom zriadení). Podľa zákona každá obec by mala mať pomenované ulice, resp. iné verejné priestranstvá.

2. Pravidlá na udržiavanie čistoty v obci a ochranu verejnej zelene [§ 4 ods.3 písm. g) zákona o obecnom zriadení]. Táto právna úprava by sa mala týkať verejných priestranstiev. V zmysle ustanovenia § 4ods. 3 písm. g) a h) zákona o obecnom zriadení obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia.

3. Pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb [§ 4 ods. 3 písm. i) zákona o obecnom zriadení]. Určenie pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb nie je bližšie regulované žiadnym osobitným zákonom a je ponechané obci ako originálna samosprávna kompetencia.

4. Podrobnosti o organizácii miestneho referenda [§ 4 ods. 3 písm. m) a § 11a zákona o obecnom zriadení]. Obec je povinná v závislosti od miestnych podmienok ustanoviť normatívnym právnym aktom t.j. VZN podrobnosti organizácie miestneho referenda.

5. Činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste [§4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení]. Totot VZN sa týka verejného priestranstva a verejného poriadku v obci.

b) môže ustanoviť nariadením iné podrobnosti ako v písmene a).

VZN v rámci preneseného výkonu štátnej správy môže obec vydávať v zmysle ustanovenia § 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení len na základe splnomocnenia zákonom a jeho medziach. Také VZN nesmie byť v rozpore s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných orgánov štátnej správy. Napr. VZN o zrušení základnej školy.

Veľká novela zákona o obecnom zriadení bola parlamentom schválená dňa 1.2.2018 a nadobudla účinnosť dňa 1. 4. 2018.

Po prijatí VZN obecným zastupiteľstvom je potrebné ho vyhlásiť, a to vyvesením VZN na úradnej tabuli obce najmenej na 15 dní a okrem vyvesenia sa zverejní aj na webovom sídle obce. V zmysle ustanovenia § 6 ods. 10 zákona o obecnom zriadení VZN musia byť každému prístupné na obecnom úrade obce, ktorá ich vydala.

Súlad VZN so zákonom je oprávnený preskúmať prokurátor, ktorý môže vydať proti VZN protest, ak je názoru, že VZN alebo jeho časť odporuje zákonu (v zmysle ustanovenia § 23 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre).

Kontrolné zistenia:

Obec Kameničná má vo veciach územnej samosprávy prijaté nasledovné nariadenia:

1. Názvy ulíc a iných verejných priestranstiev, ako aj ich zmeny

Kontrolou webového sídla obce bolo zistené, že obec takéto VZN nemá prijaté.

Obec je povinná pre každé verejné priestranstvo určiť na základe ustanovenia § 4 ods. 5 písm.

a) bod 1 zákona o obecnom zriadení. Tento názov sa určuje vo forme všeobecne záväzného nariadenia. Zároveň podľa § 2b ods. 3 zákona o obecnom zriadení názvy ulíc a iných verejných priestranstiev sa určujú s prihliadnutím na históriu obce, na významné nežijúce osobnosti, na veci a pod. Nepripustné sú názvy po žijúcich osobách, názvy dlhé, duplicitné, urážajúce mravnosť, náboženské alebo národnostné cítenie, jazykovo nesprávne a názvy nepriliehavé vzhľadom na históriu obce. Nepripustné je určiť názov ulice alebo iného verejného priestranstva po predstaviteľoch režimu Slovenskej republiky z rokov 1939 až 1945 alebo iného režimu založeného na fašistickej ideológii alebo nacistickej ideológii, alebo režimu založeného na komunistickej ideológii; to neplatí, ak ide o predstaviteľov režimu, ktorí sa zapojili do odporu proti takémuto režimu. V prípade pochybností o tom, či sa osoba považuje za predstaviteľa režimu Slovenskej republiky z rokov 1939 až 1945 alebo iného režimu založeného na fašistickej ideológii alebo nacistickej ideológii, alebo režimu založeného na komunistickej ideológii, sa príslušný orgán obráti na Ústav pamäti národa, ktorý je povinný zaslať vyjadrenie v lehote do 90 dní, v ktorom zároveň posúdi aj možnú účasť posudzovanej osoby na protifašistickom odboji alebo inom odpore proti režimu Slovenskej republiky z rokov 1939 až 1945 alebo inému režimu založenému na fašistickej ideológii alebo nacistickej ideológii, alebo možný odpor posudzovanej osoby proti komunistickému režimu.

2. Pravidlá na udržiavanie čistoty v obci a ochranu verejnej zelene

Všeobecne záväzného nariadenia obce Kameničná č.2/2022 o starostlivosť verejnej zelene a ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene v obci Kameničná. Toto VZN bolo prijaté obecným zastupiteľstvom dňa 13.06.2022 a je účinné od 1.7.2022.

VZN na udržiavanie čistoty obec nemá prijaté.

Zákon o obecnom zriadení v ustanovení § 4 ods. 3 písm. g) hovorí o tom, že obec pri výkone samosprávy o. i. zabezpečuje udržiavanie čistoty v obci. Na konkrétnu právnu reguláciu tejto

kompetencie dáva obciam § 4 ods. 5 písm. a) bod 2. oprávnenie vydať VZN, ktorým sa ustanovia pravidlá na udržiavanie čistoty v obci. V rámci tohto zákonného ustanovenia môže obec vydať aj všeobecne záväzné nariadenie o ochrane verejnej zelene.

Takéto VZN sa vzťahuje na reguláciu činností a stanovenie povinností na verejných priestranstvách, a môže zakázať činnosti na verejnom priestranstve ako:

- a. ukladať a skladovať materiál všetkého druhu vrátane odpadu bez povolenia obce,
- b. ukladať odpad vedľa nádob na ich zber,
- c. odhadzovanie odpadkov a žuvačiek,
- d. kŕmenie voľne sa pohybujúcich zvierat,
- e. znečisťovanie pl'uvaním, zvratkami, močením, fekáliami,
- f. realizovať grafity mimo obcou schválených miest,
- g. vyklepávať a prašiť odevy, koberce a iné textilie mimo na to určených miest; uvedené platí a aj o týchto činnostiach z okien alebo balkónov, ak smerujú na verejné priestranstvo,
- h. grilovať mimo na to určených miest,
- i. umývať motorové vozidlá,
- j. vypúšťať alebo vylievať odpadovú vodu, čistiace prípravky, rozpúšťadlá, farby, oleje a iné podobné látky,
- k. spaľovať odpad,
- l. vyberať predmety z nádob na komunálny odpad a triedený zber a ďalšie.

3. Pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb

Všeobecne záväzné nariadenie obce Kameničná č.1/2014 o určení pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb bolo prijaté obecným zastupiteľstvom dňa 6.3.2014 a je účinné od 21.3.2014.

4. Podrobnosti o organizácii miestneho referenda

Všeobecne záväzné nariadenie obce Kameničná č.2/2010 o miestnom referende obce Kameničná. Toto VZN bolo schválené Obecným zastupiteľstvom dňa 18.08.2010 a je účinná od 18.8.2010.

5. Činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste

Obec nemá prijaté takéto VZN.

Zhrnutie výsledkov kontroly:

Webové sídlo obce Kameničná <https://sk.kamenicna.eu/> má zriadenú záložku VZN. V tejto záložke sú VZN členené podľa rokov od roku 2008. V tejto záložke sú zverejnené aj niektoré návrhy VZN, napr. Návrh VZN obce Kameničná č.1/2020 o poplatku za prevádzkovanie malého zdroja znečisťovania ovzdušia, návrh VZN 4/2022 o sume úhrady za sociálnu službu, a ďalšie.

Na webovom sídle sú zverejnené aj neaktuálne, t.j. neplatné VZN, napr. VZN obce Kameničná č.2/2011 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a ďalšie.

Odporúčam vytvoriť záložku zrušené alebo neplatné VZN a presunúť neplatné nariadenia do tejto záložky.

Obci vyplýva povinnosť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona o obecnom zriadení vo veciach územnej samosprávy ustanoviť nariadením:

- a) názvy ulíc a iných verejných priestranstiev, ako aj ich zmeny,
- b) pravidiel na udržiavanie čistoty v obci a ochranu verejnej zelene
- c) pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb,
- d) podrobnosti o organizácii miestneho referenda,
- e) činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste.

Z uvedených VZN absentujú VZN o ustanovení názvy ulíc a verejných priestranstiev, VZN o pravidlách na udržiavanie čistoty v obci a VZN o činnostiach, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste.

Odporúčam prijať chýbajúce nariadenia, vytvoriť záložku návrhy VZN a záložku zrušené resp. neplatné VZN a vykonať menšie úpravy v časti platné VZN.

V Dedine Mládeže, dňa 20. októbra 2024

**JUDr. Ing. Gabriela Gönczölová, v. r.
HKO Kameničná**